Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

17. detsember 2020*

Apellatsioonkaebus – Õigusaktide ühtlustamine – Määrus (EL) nr 305/2011 – Ehitustoodete ühtlustatud turustustingimused – Ühtlustatud tehnilised standardid ja eeskirjad – Ühtlustatud standardid EN 14342:2013, EN 14904:2006, EN 13341:2005 + A1:2011 ja EN 12285-2:2005 – Tühistamishagi

Liidetud kohtuasjades C-475/19 P ja C-688/19 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 20. juunil ja 18. septembril 2019 esitatud kaks apellatsioonkaebust,

Saksamaa Liitvabariik, esindajad: J. Möller ja R. Kanitz, keda abistasid *Rechtsanwälte* M. Kottmann, M. Winkelmüller ja F. van Schewick,

apellant (C-475/19 P ja C-688/19 P),

teised menetlusosalised:

Euroopa Komisjon, esindajad: C. Hermes, M. Huttunen ja A. Sipos,

kostja esimeses kohtuastmes (C-475/19 P ja C-688/19 P),

Soome Vabariik, esindajad: S. Hartikainen ja A. Laine,

menetlusse astuja esimeses kohtuastmes (C-475/19 P),

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja president J.-C. Bonichot, kohtunikud L. Bay Larsen, C. Toader (ettekandja), M. Safjan, ja N. Jääskinen,

kohtujurist: M. Campos Sánchez-Bordona,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: saksa.

otsuse

1 Saksamaa Liitvabariik palub kohtuasjas C-475/19 P esitatud apellatsioonkaebuses tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 10. aprilli 2019. aasta otsus Saksamaa *vs.* komisjon (T-229/17, ei avaldata, edaspidi „esimene vaidlustatud kohtuotsus“, EU:T:2019:236), millega jäeti rahuldamata tema hagi, milles paluti tühistada esiteks komisjoni 25. jaanuari 2017. aasta otsus (EL) 2017/133, mis käsitleb harmoneeritud standardi EN 14342:2013 „Puidust põrandakate ja parkett. Omadused, vastavushindamine ja märgistamine“ viite piiranguga säilitamist *Euroopa Liidu Teatajas* kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 305/2011 (ELT 2017, L 21, lk 113); teiseks komisjoni 25. jaanuari 2017. aasta otsus (EL) 2017/145, mis käsitleb harmoneeritud standardi EN 14904:2006 „Spordiväljakute pinnakatted. Erinevatele spordialadele mõeldud siseruumide pinnakatted. Spetsifikatsioon“ viite piiranguga säilitamist *Euroopa Liidu Teatajas* kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 305/2011 (ELT 2017, L 22, lk 62), (edaspidi koos „esimesed vaidlusalused otsused“); kolmandaks komisjoni 10. märtsi 2017. aasta teatis, mis on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2011. aasta määruse (EL) nr 305/2011 (millega sätestatakse ehitustoodete ühtlustatud turustustingimused ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 89/106/EMÜ) rakendamisega (ELT 2017, C 76, lk 32; edaspidi „rakendamisteatis“), osas, milles viidatakse ühtlustatud standarditele EN 14342:2013 ja EN 14904:2006; neljandaks komisjoni 11. augusti 2017. aasta teatis, mis on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 305/2011 (millega sätestatakse ehitustoodete ühtlustatud turustustingimused ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 89/106/EMÜ) rakendamisega (ELT 2017, C 267, lk 16), osas, milles viidatakse ühtlustatud standarditele EN 14342:2013 ja EN 14904:2006; viiendaks komisjoni 15. detsembri 2017. aasta teatis, mis on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 305/2011 (millega sätestatakse ehitustoodete ühtlustatud turustustingimused ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 89/106/EMÜ) rakendamisega (ELT 2017, C 435, lk 41), osas, milles see käsitleb ühtlustatud standardeid EN 14342:2013 ja EN 14904:2006, ja kuuendaks komisjoni 9. märtsi 2018. aasta teatis, mis on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 305/2011 (millega sätestatakse ehitustoodete ühtlustatud turustustingimused ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 89/106/EMÜ) rakendamisega (ELT 2018, C 92, lk 139), osas, milles viidatakse ühtlustatud standarditele EN 14342:2013 ja EN 14904:2006, (edaspidi koos „kolm muud vaidlusalust teatist“).

2 Kohtuasjas C-688/19 P esitatud apellatsioonkaebuses palub Saksamaa Liitvabariik tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 9. juuli 2019. aasta otsus Saksamaa *vs.* komisjon (T-53/18, ei avaldata, edaspidi „teine vaidlustatud kohtuotsus“, EU:T:2019:490), millega jäeti rahuldamata tema hagi, milles paluti tühistada esiteks komisjoni 6. novembri 2017. aasta otsus (EL) 2017/1995 säilitada *Euroopa Liidu Teatajas* viide harmoneeritud standardile EN 13341:2005 + A1:2011 „Kodumajapidamises kasutatava kütteõli, bensiini ja diiselkütuste maapealseks ladustamiseks kasutatavad termoplastsed statsionaarsed mahutid“ kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 305/2011 (ELT 2017, L 288, lk 36), ja teiseks komisjoni 6. novembri 2017. aasta otsus (EL) 2017/1996 säilitada *Euroopa Liidu Teatajas* viide harmoneeritud standardile EN 12285-2:2005 „Töökojas valmistatud terasest mahutid“ kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 305/2011 (ELT 2017, L 288, lk 39), (edaspidi koos „teised vaidlusalused otsused“).

Õiguslik raamistik

3 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2011. aasta määruse (EL) nr 305/2011, millega sätestatakse ehitustoodete ühtlustatud turustustingimused ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 89/106/EMÜ (ELT 2011, L 88, lk 5), põhjendustes 1–3 on märgitud:

„(1) Liikmesriikide eeskirjade kohaselt tuleb ehitised konstrueerida ja ehitada inimesi, koduloomi ja vara ohustamata ning keskkonda kahjustamata.

(2) Kõnealustel eeskirjadel on otsene mõju ehitustoodete kohta kehtivatele nõuetele. Seepärast kajastuvad kõnealused nõuded riiklikes tootestandardites, riiklikes tehnilistes tunnustustes ja teistes ehitustooteid käsitlevates riiklikes tehnilistes kirjeldustes ja normides. Kuna nõuded on erinevad, takistavad need liidusisest kaubandust.

(3) Käesolev määrus ei tohiks mõjutada liikmesriikide õigust määrata kindlaks nõuded, mida peetakse vajalikuks tervisekaitse, keskkonnakaitse ja töötajate kaitse tagamiseks ehitustoodete kasutamisel.“

4 Määruse artiklis 1 „Sisu“ on sätestatud:

„Käesolevas määruses sätestatakse ehitustoodete turule laskmise või turul kättesaadavaks tegemise tingimused, kehtestades ehitustoodete põhiomadustega seotud toimivuse väljendamise ja kõnealustel toodetel CE-märgise kasutamise ühtsed eeskirjad.“

5 Selle määruse artiklis 2 „Mõisted“ on sätestatud:

„Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

[…]

4) „põhiomadused“ – need ehitustoodete tunnused, mis on seotud ehitistele esitatavate põhinõuetega;

[…]“.

6 Määruse nr 305/2011 artikli 3 „Ehitistele esitatavad põhinõuded ja ehitustoodete põhiomadused“ lõigetes 1 ja 2 on sätestatud:

„1. I lisas sätestatud ehitistele esitatavad põhinõuded on aluseks standardimise volituste ja ühtlustatud tehniliste kirjelduste koostamisele.

2. Ehitustoodete põhiomadused sätestatakse ühtlustatud tehnilistes kirjeldustes seoses ehitistele esitatavate põhinõuetega.“

7 Selle määruse artikli 8 „Üldpõhimõtted ja CE-märgise kasutamine“ lõikes 4 on sätestatud:

„Liikmesriik ei keela ega takista oma territooriumi piires või oma vastutusalas CE-märgist kandvate ehitustoodete turul kättesaadavaks tegemist või nende kasutamist, kui deklareeritud toimivus vastab kõnealuses liikmesriigis kehtivatele nõuetele sellise kasutamise kohta.“

8 Selle määruse artiklis 17 „Ühtlustatud standardid“ on sätestatud:

„1. [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiivi 98/34/EÜ, millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest teatamise kord (EÜT 1998, L 204, lk 37; ELT eriväljaanne 13/20, lk 337),] I lisas loetletud Euroopa standardiorganid kehtestavad ühtlustatud standardid taotluste alusel (edaspidi „volitused“), mille komisjon on esitanud kõnealuse direktiivi artikli 6 kohaselt ja pärast konsulteerimist käesoleva määruse artiklis 64 osutatud alalise ehituskomiteega (edaspidi „alaline ehituskomitee“).

[…]

3. Ühtlustatud standarditega nähakse ette ehitustoodete toimivuse hindamismeetodid ja -kriteeriumid seoses nende põhiomadustega.

Ühtlustatud standardis osutatakse selle standardiga hõlmatavate toodete kavandatud kasutusotstarbele, kui nii on asjakohase volitusega ette nähtud.

Ühtlustatud standardites nähakse vajaduse korral, ja ilma et see kahjustaks tulemuste täpsust, usaldusväärsust või püsivust, ette meetodid, mida kasutatakse ehitustoodete toimivuse hindamiseks seoses nende põhiomadustega ning mis on katsetamisest vähem koormavad.

[…]

5. Komisjon hindab Euroopa standardiorganite kehtestatud ühtlustatud standardite kooskõla asjakohaste volitustega.

Komisjon avaldab asjakohastele volitustele vastavate ühtlustatud standardite viidete loetelu *Euroopa Liidu Teatajas*.

Iga loetelus sisalduva ühtlustatud standardi kohta osutatakse järgmist:

a) olemasolu korral viited asendatud ühtlustatud tehnilistele kirjeldustele;

b) kooseksisteerimise alguskuupäev;

c) kooseksisteerimise lõppkuupäev.

Komisjon avaldab kõnealuse loetelu ajakohastused.

Alates kooseksisteerimise alguskuupäevast on võimalik kasutada ühtlustatud standardit sellega hõlmatud ehitustoote toimivusdeklaratsiooni koostamiseks. Siseriiklikud standardiasutused on kohustatud võtma ühtlustatud standardid üle kooskõlas direktiiviga 98/34/EÜ.

Ilma et see piiraks artiklite 36 kuni 38 kohaldamist, on ühtlustatud standard alates kooseksisteerimise lõppkuupäevast ainus vahend sellega hõlmatud ehitustoote toimivusdeklaratsiooni koostamiseks.

Kooseksisteerimise lõpus tunnistatakse vastuolulised siseriiklikud standardid kehtetuks ning liikmesriigid lõpetavad kõikide vastuoluliste siseriiklike sätete kehtivuse.“

9 Määruse 305/2011 artiklis 18 „Ametlikud vastuväited ühtlustatud standarditele“ on sätestatud:

„1. Kui liikmesriik või komisjon on seisukohal, et ühtlustatud standard ei vasta täielikult asjakohases volituses sätestatud nõuetele, siis suunab asjaomane liikmesriik või komisjon pärast alalise ehituskomiteega konsulteerimist küsimuse direktiivi 98/34/EÜ artikli 5 alusel asutatud komiteele ja esitab oma argumendid. Kõnealune komitee esitab pärast konsulteerimist asjaomaste Euroopa standardiorganitega viivitamata oma arvamuse.

2. Võttes arvesse direktiivi 98/34/EÜ artikli 5 alusel asutatud komitee arvamust, otsustab komisjon, kas avaldada, mitte avaldada, osaliselt avaldada, säilitada, osaliselt säilitada või kustutada *Euroopa Liidu Teatajast* viited asjakohastele ühtlustatud standarditele.

3. Komisjon teatab oma otsusest asjaomasele Euroopa standardiorganile ja taotleb vajadusel asjakohase ühtlustatud standardi ülevaatamist.“

10 Selle määruse artikli 19 „Euroopa hindamisdokument“ lõikes 1 on sätestatud:

„Pärast tootjalt Euroopa tehnilise hindamise taotluse saamist koostab tehnilise hindamise asutuste organisatsioon Euroopa hindamisdokumendi ja võtab selle vastu iga ehitustoote kohta, mis on ühtlustatud standardiga hõlmamata või täielikult hõlmamata, mille toimivust ei saa põhiomaduste osas olemasoleva ühtlustatud standardi alusel tervikuna hinnata, sest muu hulgas:

[…]

b) vähemalt ühe kõnealuse toote põhiomaduse puhul ei ole ühtlustatud standardiga ettenähtud hindamismeetod asjakohane või

c) ühtlustatud standard ei näe ette ühtki hindamismeetodit, mis oleks seotud vähemalt ühe kõnealuse toote põhiomadusega.“

11 Nimetatud määruse I lisas on täpsustatud „ehitistele esitatavad põhinõuded“. Selle lisa punktis 3 „Hügieen, tervis ja keskkond“ on sätestatud:

„Ehitised peavad olema projekteeritud ja ehitatud nii, et need ei ohusta kogu oma olelusringi jooksul töötajate, ehitise kasutajate ja naabrite hügieenitingimusi või tervist ja ohutust ega mõjuta kogu oma olelusringi jooksul ülemääraselt keskkonna kvaliteeti ja kliimat nende ehitamise, kasutamise ja lammutamise ajal eelkõige järgmistel põhjustel:

[…]

b) ohtlike ainete, lenduvate orgaaniliste ühendite, kasvuhoonegaaside või ohtlike osakeste eraldumine sise- või välisõhku;

[…]“.

12 Direktiiv 98/34 on asendatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrusega (EL) nr 1025/2012, mis käsitleb Euroopa standardimist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 89/686/EMÜ ja 93/15/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/9/EÜ, 94/25/EÜ, 95/16/EÜ, 97/23/EÜ, 98/34/EÜ, 2004/22/EÜ, 2007/23/EÜ, 2009/23/EÜ ja 2009/105/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 87/95/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1673/2006/EÜ (ELT 2012, L 316, lk 12).

13 Direktiivi 98/34 artikli 5 alusel asutatud komitee on asendatud määruse nr 1025/2012 esialgse redaktsiooni artiklis 22 nimetatud komiteega.

Vaidluste taust

Kohtuasi C-475/19 P

14 Vaidluse aluseks olevad asjaolud on esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktides 5–13 esitatud järgmiselt:

„5 Euroopa Komisjon andis 12. novembril 1997 Euroopa Standardikomiteele (CEN) volituse M/119 põrandakatete ühtlustatud standardite koostamiseks. Need standardid pidid hõlmama tervet rida põhiomadusi, mille hulka kuuluvad tuletundlikkus, veekindlus, purunemiskindlus, asbesti- ja formaldehüüdiheide ning polüklorobifenüülide sisaldus. Volitus M/119 anti [nõukogu 21. detsembri 1988. aasta direktiivi 89/106/EMÜ ehitustooteid puudutavate liikmesriikide õigus- ja

haldusnormide ühtlustamise kohta (EÜT 1989, L 40, lk 12; ELT eriväljaanne 13/09, lk 296)] alusel ja seda muudeti 25. juuli 2000. aasta volitusega M/137 ning 22. juuni 2010. aasta volitusega M/119 rev.1, et sellega hõlmata mitme muu ohtliku aine, näiteks lenduvate orgaaniliste ühendite (COV) heited.

6 Nende standardite hulgas sisaldas ühtlustatud standard EN 14342:2013 „Puidust põrandakate ja parkett. Omadused, vastavushindamine ja märgistamine“ rea põhiomadustega seotud toimivuse hindamismeetodeid ja -kriteeriume. Muude ohtlike ainete, näiteks COV eraldumise kohta oli ühtlustatud standardi EN 14342:2013 punktis 4.4 sätestatud järgmist:

„Ohtlikke aineid käsitlevates riigisisestes õigusnormides võib käesoleva standardiga hõlmatud ehitustoodete turuleviimiseks nõuda, et kontrollitaks ja deklareeritaks lisaks käesoleva standardi punktides nimetatud ainetele ka muude ohtlike ainete eraldumise olemasolu ja mõnel juhul ka nende ainete sisaldust.

Ühtlustatud Euroopa katsemeetodite puudumisel tuleb eraldumist/sisaldust kontrollida ja deklareerida vastavalt kasutuskohas kohaldatavatele riigisisesele sätetele […]“.

7 Harmoneeritud standard EN 14904:2006 „Spordiväljakute pinnakatted. Erinevatele spordialadele mõeldud siseruumide pinnakatted. Spetsifikatsioon“ käsitles samuti tervet rida põhiomadusi, näiteks hõõrdumine, vastupidavus, tuletundlikkus, formaldehüüdiheide ja polüklorobifenüülide sisaldus. Muude ohtlike ainete kohta oli nimetatud harmoneeritud standardi lisa ZA.1 märkuses 1 märgitud:

„Lisaks võimalikele konkreetsetele punktidele, mis puudutavad käesolevas standardis nimetatud ohtlikke aineid, võib esineda muid nõudeid, mida kohaldatakse selle standardiga hõlmatud toodetele. Ehitustooteid käsitleva Euroopa direktiivi sätete täitmiseks tuleb ka neid nõudeid järgida siis, kui need on kohaldatavad.“

8 Saksamaa Liitvabariik esitas 21. augustil 2015 määruse nr 305/2011 artikli 18 alusel komisjonile ametlikud vastuväited ühtlustatud standarditele EN 14342:2013 ja EN 14904:2006.

9 Saksamaa Liitvabariik väitis, et kumbki vaidlusalune standard ei vasta täielikult komisjoni antud volitusele ja ehitustoodete põhiomadusi ei ole kindlaks määratud kooskõlas määruse nr 305/2011 artikli 3 lõikega 2. Ta märkis, et mõlemad standardid on vastuolus määruse nr 305/2011 artikli 17 lõikega 3 ja volitusega M/119, kuna need ei sisalda ühtlustatud hindamismenetlusi selliste muude ohtlike ainete heidete kohta nagu COV.

10 Seejärel palus Saksamaa Liitvabariik, et kuni muude ohtlike ainete eraldumise ning nende heidete ja sisalduse ühtlustatud kontrollimeetodite kehtestamiseni, eemaldataks *Euroopa Liidu Teatajast* viited neile standarditele või teise võimalusena, et nendega koos avaldataks reservatsioon, et muude ohtlike ainete eraldumist käsitlevate standardite vaidlusaluseid punkte ei peetaks ühtlustatuks ja et liikmesriikidel oleks lubatud võtta vastu riigisiseseid õigusnorme kontrollimeetodite kohta, et ehitistele esitatavad tervishoiualased põhinõuded oleks täidetud.

11 Komisjon võttis 25. jaanuaril 2017 vastu [esimesed vaidlusalused otsused].

12 Otsuse 2017/133 artiklis 1 on sätestatud:

„Harmoneeritud standardi EN 14342:2013 „Puidust põrandakate ja parkett. Omadused, vastavushindamine ja märgistamine“ viide säilitatakse piiranguga.

Komisjon lisab *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatud harmoneeritud standardite viidete loetellu järgmise piirangu: „Standardi EN 14342:2013 punkt 4.4 jäetakse avaldatud viite kohaldamisalast välja“.“

13 Otsuse 2017/145 artiklis 1 on sätestatud:

„Harmoneeritud standardi EN 14904:2006 „Spordiväljakute pinnakatted. Erinevatele spordialadele mõeldud siseruumide pinnakatted. Spetsifikatsioon“ viide säilitatakse piiranguga.

Komisjon lisab *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatud harmoneeritud standardite viidete loetellu järgmise piirangu: „Standardi EN 14904:2006 lisa ZA.1 märkus 1 jäetakse avaldatud viitest välja“.“

15 Komisjon avaldas 10. märtsil 2017 rakendamisteatise, milles oli esitatud loetelu kõigist määruse nr 305/2011 valdkonnas ühtlustatud standarditest. Mis puudutab mõlemat standardit EN 14342:2013 ja EN 14904:2006, siis oli selles teatises sisuliselt välja toodud piirangud, mis olid esimeste vaidlusaluste otsustega juba kehtestatud.

16 Komisjon avaldas 11. augustil 2017, 15. detsembril 2017 ja 9. märtsil 2018 kolm muud vaidlusalust teatist.

Kohtuasi C-688/19 P

17 Vaidluse aluseks olevad asjaolud on teise vaidlustatud kohtuotsuse punktides 1–12 esitatud järgmiselt:

„1 [Komisjon] andis 26. veebruaril 1999 [CENile] volituse M/131 olmeveega mitte kokku puutuvate torude, mahutite ja tarvikute ühtlustatud standardite koostamiseks. Need standardid pidid hõlmama tervet rida põhiomadusi, mille hulka kuuluvad mehaaniline vastupidavus ja stabiilsus, survetugevus, kandevõime ja lekkekindlus.

2 CEN võttis 2004. aastal vastu ühtlustatud standardi EN 12285-2:2005 terasest mahutite kohta. Volituses M/131 nimetatud toimivusnäitajat „mehhaaniline vastupidavus ja stabiilsus“ on käsitletud jaotise ZA tabelites, milles on ette nähtud, et toodete seinapaksus peab vastama ühtlustatud standardi punktis 4.3.6.1 ja tabelis 3 esitatud nõuetele. Selles punktis ja tabelis on märgitud minimaalsed seinapaksused, mida kõnealuste mahutite puhul tuleb järgida.

3 CEN võttis 2005. ja 2010. aastal termoplastsete statsionaarsete mahutite kohta vastu ühtlustatud standardi EN 13341:2005 + A1:2011. See standard sisaldas rea põhiomaduste toimivuse hindamismeetodeid ja -kriteeriume. Volituses M/131 nimetatud toimivusnäitajat „mehhaaniline vastupidavus ja stabiilsus“ on käsitletud ZA lisa jaotise ZA.1 tabelites, milles on ette nähtud, et toodete seinapaksus peab vastama ühtlustatud standardi tabelites 4–6 esitatud nõuetele. Tabelites 4–6 on märgitud minimaalsed seinapaksused, mida kõnealuste mahutite puhul tuleb järgida.

4 Ühtlustatud standardid ei sisalda konkreetseid hindamisnõudeid ega -meetodeid juhuks, kui neid mahuteid kasutatakse maavärinatest või üleujutustest ohustatud piirkondades. Samuti ei sisalda need nõudeid ehituses kasutatavate mahutite pinnasesse ankurdamise kohta.

5 Sama kehtib ka toimivusnäitajate „survetugevus“ ja „kandevõime“ kohta, mille puhul need ühtlustatud standardid ei sisalda nende toimivuse hindamismeetodit ega -kriteeriume.

6 Saksamaa Liitvabariik esitas 21. augustil 2015 määruse [nr 305/2011] artikli 18 alusel komisjonile ametlikud vastuväited ühtlustatud standarditele EN 13341:2005 + A1:2011 ja EN 12285-2:2005.

7 Saksamaa Liitvabariik leidis, et kumbki vaidlusalune standard ei vasta täielikult komisjoni antud volitusele M/131 ja ehitustoodete põhiomadusi ei olnud kindlaks määratud kooskõlas määruse nr 305/2011 artikli 3 lõikega 2. Ta märkis, et mõlemad standardid on vastuolus määruse nr 305/2011 artikli 17 lõikega 3 ja volitusega M/131, kuna need ei sisalda meetodeid mehaanilise vastupidavuse ja stabiilsuse, survetugevuse ja kandevõime toimivuse kindlaksmääramiseks ning eelkõige juhtudeks, kui neid tooteid kasutatakse maavärinatest või üleujutustest ohustatud piirkondades.

8 Järgmiseks palus Saksamaa Liitvabariik seoses ühtlustatud standarditega EN 13341:2005 + A1:2011 ja EN 12285-2:2005, et kuni maavärinatest või üleujutustest ohustatud piirkondades kasutamiseks mehaanilise vastupidavuse ja stabiilsuse, survetugevuse ja kandevõime ühtlustatud kontrollimeetodite kehtestamiseni, avaldataks viide nendele standarditele *Euroopa Liidu Teatajas* piiranguga või teise võimalusena eemaldataks termoplastsete statsionaarsete mahutite ja töökojas valmistatud terasest mahutite puhul *Euroopa Liidu Teatajast* viited neile standarditele.

9 Pärast määruse nr 305/2011 artikli 64 alusel asutatud alalise ehituskomiteega konsulteerimist pöördus komisjon määruse [nr 1025/2012] artikli 22 alusel asutatud komitee poole. Nimetatud komitee esitas oma arvamuse ametlike vastuväidete kohta.

10 Komisjon võttis 6. novembril 2017 vastu [teised vaidlusalused otsused].

11 Otsuse 2017/1995 artiklis 1 on sätestatud:

> „Viide harmoneeritud standardile EN 13341:2005 + A1:2011 „Kodumajapidamises kasutatava kütteõli, bensiini ja diiselkütuste maapealseks ladustamiseks kasutatavad termoplastsed statsionaarsed mahutid. Puhumisvormitud polüetüleen, rotovormitud polüetüleen ja polüamiid 6 anioonpolümeriseeritud mahutid. Nõuded ja katsemeetodid“ jäetakse *Euroopa Liidu Teatajasse* alles.

12 Otsuse 2017/1996 artiklis 1 on sätestatud:

> „Viide ühtlustatud standardile EN 12285-2:2005 „Töökojas valmistatud terasest mahutid. Osa 2: Horisontaalsed silindrilised ühekordsete ja kahekordsete seintega mahutid põlevate ja mittepõlevate vett saastavate vedelike maapealseks ladustamiseks“ jäetakse *Euroopa Liidu Teatajasse* alles.“

Üldkohtule esitatud hagid ja vaidlustatud kohtuotsused

Kohtuasi T-229/17

18 Üldkohtu kantseleisse 19. aprillil 2017 saabunud hagiavalduses palus Saksamaa Liitvabariik tühistada esiteks esimesed vaidlusalused otsused ja teiseks rakendamisteatis.

19 Soome Vabariik esitas 4. augustil 2017 Üldkohtu kantseleisse avalduse menetlusse astumiseks Saksamaa Liitvabariigi nõuete toetuseks. Üldkohtu esimese koja president andis 1. septembri 2017. aasta otsusega menetlusse astumise loa.

20 Saksamaa Liitvabariik esitas Üldkohtu kodukorra artikli 86 lõike 3 alusel Üldkohtu kantseleisse 9. oktoobril 2017, 2. märtsil 2018 ja 20. mail 2018 kolm muutmisavaldust, milles palus tühistada kolm muud vaidlusalust teatist.

21 Saksamaa Liitvabariik põhjendas oma hagi kolme väitega, millest esimene puudutab määruse nr 305/2011 artiklist 18 tulenevate oluliste vorminõuete rikkumist, teine põhjendamiskohustuse rikkumist ja kolmas selle määruse materiaalõigusnormide rikkumist.

22 Esimese vaidlustatud kohtuotsusega jättis Üldkohus hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata osas, mis puudutab rakendamiseteatist ja kolme muud vaidlusalust teatist, ning jättis selle esimeste vaidlusaluste otsuste osas põhjendamatuse tõttu rahuldamata.

Kohtuasi T-53/18

23 Saksamaa Liitvabariik esitas 31. jaanuaril 2018 Üldkohtu kantseleisse hagiavalduse, paludes teised vaidlusalused otsused tühistada.

24 Saksamaa Liitvabariik põhjendas oma hagi kahe väitega, millest esimese kohaselt on sisuliselt rikutud põhjendamiskohustust ja teise kohaselt on rikutud määruse nr 305/2011 materiaalõigusnorme.

25 Teise vaidlustatud kohtuotsusega jättis Üldkohus hagi tervikuna rahuldamata.

Menetlused Euroopa Kohtus ja poolte nõuded

26 Saksamaa Liitvabariik palub kohtuasjas C-475/19 P esitatud apellatsioonkaebuses Euroopa Kohtul:

– tühistada esimene vaidlustatud kohtuotsus;

– tühistada esimesed vaidlusalused otsused;

– tühistada rakendamisteatis ja kolm muud vaidlusalust teatist;

– teise võimalusena saata kohtuasi Üldkohtule tagasi esimeste vaidlusaluste otsuste, rakendamisteatise ja kolme muu vaidlusaluse teatise tühistamise nõuete läbivaatamiseks;

– mõista kohtukulud välja komisjonilt.

27 Soome Vabariik palub Euroopa Kohtul rahuldada Saksamaa Liitvabariigi poolt kohtuasjas C-475/19 P esitatud apellatsioonkaebuse nõuded.

28 Saksamaa Liitvabariik palub kohtuasjas C-688/19 P esitatud apellatsioonkaebuses Euroopa Kohtul:

– tühistada teine vaidlustatud kohtuotsus;

– tühistada teised vaidlusalused otsused;

– teise võimalusena saata kohtuasi Üldkohtule tagasi teiste vaidlusaluste otsuste tühistamise nõuete läbivaatamiseks;

– mõista kohtukulud välja komisjonilt.

29 Komisjon palub Euroopa Kohtul:

– jätta apellatsioonkaebused tervikuna rahuldamata;

– mõista kohtukulud välja apellandilt.

30 Esimese koja presidendi 15. septembri 2020. aasta otsusega liideti kohtuasjad C-475/19 P ja C-688/19 P kohtuotsuse tegemiseks.

Apellatsioonkaebused

Vastuvõetamatuse vastuväide

Poolte argumendid

31 Komisjon väidab, et apellatsioonkaebused on vastuvõetamatud, kuna need piirduvad Üldkohtus esitatud argumentide kordamisega ja neis ei ole välja toodud, milliseid vaidlustatud kohtuotsuste punkte vaidlustatakse.

32 Saksamaa Liitvabariik palub lükata see vastuväide tagasi.

Euroopa Kohtu hinnang

33 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 168 lõike 1 punktist d ja artikli 169 lõikest 2 tuleneb, et apellatsioonkaebuses tuleb täpselt näidata, millised kohtuotsuse, mille tühistamist nõutakse, põhjenduse punktid vaidlustatakse, ja esitada õiguslikud argumendid, mis konkreetselt seda nõuet toetavad, vastasel juhul on apellatsioonkaebus või asjaomane väide vastuvõetamatud. Seega ei vasta nendest sätetest tulenevatele põhjendamisnõuetele apellatsioonkaebus, milles piirdutakse Üldkohtus juba esitatud väidete ja argumentide kordamise või sõnasõnalise taasesitamisega. Siiski võivad esimeses kohtuastmes käsitletud õiguslikud küsimused apellatsioonimenetluses uuesti arutusele tulla, kui apellant vaidlustab selle, kuidas Üldkohus on liidu õigust tõlgendanud või kohaldanud (5. septembri 2019. aasta kohtumäärus Iceland Foods *vs.* EUIPO, C-162/19 P, ei avaldata, EU:C:2019:686, punkt 5 (kohtujuristi seisukoht, punkt 6 ja seal viidatud kohtupraktika).

34 Käesoleval juhul on apellatsioonkaebustes, neid tervikuna silmas pidades, piisavalt täpselt näidatud, millised vaidlustatud kohtuotsuste punktid vaidlustatakse, ning esitatud põhjendused, miks on apellandi arvates neis punktides rikutud õigusnorme; seega ei piirdu apellatsioonkaebus Üldkohtus esitatud argumentide pelga kordamise või taasesitamisega, nagu väidab komisjon, ja see võimaldab seega Euroopa Kohtul teostada tema ülesandeks olevat õiguspärasuse kontrolli.

35 Kuna apellant on seega täitnud käesoleva kohtuotsuse punktis 33 nimetatud põhjendamisnõuded, tuleb komisjoni esitatud vastuvõetamatuse vastuväide tagasi lükata.

Sisulised küsimused

36 Saksamaa Liitvabariik esitab kohtuasjas C-475/19 P esitatud apellatsioonkaebuses kolm väidet. Esimese väite kohaselt on rikutud ELTL artikli 263 esimest lõiku, kuna sisuliselt jättis Üldkohus esimeses vaidlustatud kohtuotsuses tähelepanuta asjaolu, et rakendamisteatis ja kolm muud vaidlusalust teatist tekitasid esimestest vaidlusalustest otsustest tulenevatest õiguslikest tagajärgedest erinevaid õiguslikke tagajärgi. Teises väites leiab ta, et see kohtuotsus on vastuolus määruse nr 305/2011 artikli 18 lõikega 2 koostoimes selle määruse artikli 17 lõikega 5, kuna need sätted ei anna komisjonile mitte ainult volitusi, vaid ka kohustavad teda võtma ühte Saksamaa Liitvabariigi välja pakutud meetmetest. Kolmanda väite kohaselt on rikutud nimetatud määruse artikli 18 lõiget 2 koostoimes sama määruse artikli 3 lõigetega 1 ja 2 ning artikli 17 lõikega 3, kuna need sätted kohustasid komisjoni uurima, kas esimestes vaidlusalustes otsustes viidatud standardid ohustavad ehitistele esitatavatest põhinõuetest kinnipidamist.

37 Soome Vabariik astus menetlusse kohtuasjas C-475/19 P esitatud teise ja kolmanda väite toetuseks.

38 Kohtuasjas C-688/19 P esitab Saksamaa Liitvabariik oma apellatsioonkaebuse põhjendamiseks kaks väidet. Esimeses väites leiab ta, et on rikutud määruse nr 305/2011 artikli 18 lõiget 2 koostoimes selle määruse artikli 17 lõikega 5, kuna Üldkohus eiras tõsiasja, et need sätted ei anna komisjonile mitte ainult volitusi, vaid ka kohustavad teda võtma ühte Saksamaa Liitvabariigi välja pakutud meetmetest. Teise väite kohaselt on teises vaidlustatud kohtuotsuses rikutud nimetatud määruse artikli 18 lõiget 2 koostoimes sama määruse artikli 3 lõigetega 1 ja 2 ning artikli 17 lõikega 3, kuna Üldkohus jättis tähelepanuta asjaolu, et need sätted kohustasid komisjoni uurima, kas teistes vaidlusalustes otsustes viidatud standardid ohustavad ehitistele esitatavatest põhinõuetest kinnipidamist.

Esimene väide kohtuasjas C-475/19 P, mis tugineb vaidlusaluste teatiste väidetavale õiguslikule olemusele

– *Poolte argumendid*

39 Saksamaa Liitvabariigi esimene väide koosneb kahest osast.

40 Esimeses osas väidab apellant, et vastupidi sellele, mida Üldkohus otsustas, on rakendamisteatisel ja kolmel muul vaidlusalusel teatisel siduvad õiguslikud tagajärjed. Määruse nr 305/2011 artikli 17 lõike 5 kohaselt võimaldas komisjoni poolt ühtlustatud standardite viidete loetelu avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas* kasutada ühtlustatud standardit alates kooseksisteerimise alguskuupäevast ja muutis selle kasutamise kohustuslikuks alates kooseksisteerimise lõppkuupäevast, selle standardiga hõlmatud ehitustoote toimivusdeklaratsiooni koostamiseks. Seega eksis Üldkohus leides, et need teatised ei toonud võrreldes esimeste vaidlusaluste otsustega kaasa uusi õiguslikke tagajärgi.

41 Teises väiteosas ei nõustu apellant Üldkohtu järeldusega, et apellandi ülesanne on tõendada, et need teatised mõjutasid tema huve või tõid kaasa selge muutuse tema õiguslikus olukorras, samas kui liikmesriik ei pea tõendama, et akt tekitab õiguslikke tagajärgi, mis puudutavad teda isiklikult või mõjutavad tema huve.

42 Komisjon palub selle väite mõlemad osad tagasi lükata.

– *Euroopa Kohtu hinnang*

43 Esimese väite esimese osa kohta tuleb märkida, et nagu nähtub sisuliselt esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktidest 42, 43 ja 64, tekitasid esimesed vaidlusalused otsused apellandile õiguslikke tagajärgi nii sellega, et tema põhinõue jäeti rahuldamata, kui ka sellega, et tema teise võimalusena esitatud nõue osaliselt rahuldati. Viimase nõude osaline rahuldamine ajendaski komisjoni rakendamiseks nelja vaidlusalust teatist vastu võtma.

44 Järelikult, ja nagu Üldkohus esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 49 põhjendatult leidis, piirduvad komisjoni poolt määruse nr 305/2011 rakendamiseks antud teatised, kui need puudutavad üksnes ühtlustatud standardite kõigi viidete loetelu ajakohastamist pärast seda, kui on osaliselt nõustutud liikmesriigi poolt selle määruse artikli 18 lõike 1 alusel välja pakutud reservatsiooniga, kõnealuste ühtlustatud standardite puhul tegelikult ainult neile viitamisega, ilma et need tekitaksid muid õiguslikke tagajärgi lisaks nendele, mis juba on selle liikmesriigi jaoks tulenenud selle institutsiooni poolt sama määruse artikli 18 lõike 2 alusel vastu võetud otsustest.

45 Kuna nagu esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktidest 43–45 tuleneb, nähtub rakendamisteatise ja kolme muu vaidlusaluse teatise esemest, sisust ja kontekstist ning seega nende üksikasjalikust analüüsist, et sisuliselt oli nende eesmärk korrata piiranguid, mis olid juba kehtestatud esimeste vaidlusaluste otsustega, siis leidis Üldkohus põhjendatult, et need teatised ei saanud tekitada iseseisvaid õiguslikke tagajärgi.

46 Järelikult ei saa selle väiteosaga nõustuda.

47 Mis puudutab esimese väite teist osa, siis tuleb see tulemusetuse tõttu tagasi lükata, kuna sellega saaks nõustuda vaid juhul, kui oleks jõutud järeldusele, et komisjoni poolt määruse nr 305/2011 rakendamiseks antud teatistel olid iseseisvad õiguslikud tagajärjed.

48 Neil põhjustel tuleb kohtuasjas C-475/19 P esitatud esimene väide tagasi lükata.

Teine ja kolmas väide kohtuasjas C-475/19 P ning kohtuasjas C-688/19 P esitatud esimene ja teine väide, mis puudutavad määruse nr 305/2011 artikli 18 lõike 2 tõlgendamist

– *Poolte argumendid*

49 Saksamaa Liitvabariik väidab kohtuasjas C-475/19 P esitatud teises väites ja kohtuasjas C-688/19 P esitatud esimeses väites sisuliselt, et Üldkohus rikkus määruse nr 305/2011 artikli 18 lõiget 2. Tuleb märkida, et kohtuasjas C-475/19 P esitatud teine väide ja esimene väide kohtuasjas C-688/19 P koosnevad mõlemad kolmest osast ja on sõnastatud sarnaselt.

50 Esimeses ja teises väiteosas kordab apellant, et komisjonil on õigus sõnastada teatud ühtlustatud standardi suhtes reservatsioon, nagu apellant käesolevas asjas on tal ka soovitanud teha. Seega ei ole komisjonil mitte ainult võimalus, vaid ka kohustus standardi puhul, mis ei vasta täielikult vastavas volituses sätestatud nõuetele, lasta selles määruses ette nähtud õiguslikel tagajärgedel avalduda üksnes osaliselt, nagu nähtub selgelt määruse nr 305/2011 artikli 18 lõike 2 sõnastusest.

51 Nii tuleneb selle määruse artikli 17 lõike 5 teisest lõigust, et saadud volitustega kooskõlas olevate ühtlustatud standardite avaldamisel peab komisjon piirduma nende volitustega täielikult kooskõlas olevate standardite viidete avaldamisega.

52 Lisaks olgu märgitud, et kuna määruse nr 305/2011 artiklis 18 ette nähtud menetlus on selle määruse artikli 17 lõike 5 teises lõigus ette nähtud menetluse peegelpilt, ei saa see, mis on viimati nimetatud sättega keelatud, olla selle määruse artikli 18 lõikega 2 lubatud.

53 Kolmandas väiteosas kritiseerib apellant „ulatuslikku kaalutlusõigust“, mille Üldkohus esimeses ja teises vaidlustatud kohtuotsuses komisjonile omistas. Nagu Euroopa Kohus leidis 27. oktoobri 2016. aasta kohtuotsuse James Elliott Construction (C-613/14, EU:C:2016:821) punktis 43, on isegi juhul, kui ühtlustatud standardi väljatöötamine on usaldatud eraõiguslikule isikule, see tegelikult siiski rakendusmeede, mis on vajalik ja rangelt piiritletud liidu õiguses määratletud oluliste nõuetega, mis töötatakse välja komisjoni algatusel, juhtimisel ja järelevalve all. Selles kontekstis on komisjoni kohustus täita oma ülesannet kontrollida vormilisi ja sisulisi aspekte.

54 Mis puudutab kohtuasjas C-475/19 P esitatud kolmandat ja kohtuasjas C-688/19 P esitatud teist väidet, siis on need samuti sõnastatud sarnaselt.

55 Apellandi sõnul eiras Üldkohus asjaolu, et vastavalt määruse nr 305/2011 artikli 18 lõikele 2 koostoimes sama määruse artikli 3 lõigetega 1 ja 2 ning artikli 17 lõikega 3 on komisjon kohustatud kontrollima, kas ühtlustatud standardid võimaldavad liikmesriikidel tagada ehitistele esitatavate põhinõuete täitmise. Ühtlustatud standardid peaksid nimelt võimaldama hinnata, kas ehitustoote toimivus vastab ehitistele esitatavate põhinõuete täitmiseks vajalikele põhiomadustele.

56 Soome Vabariik, kes astus menetlusse kohtuasjas C-475/19 P esitatud apellatsioonkaebuse teise ja kolmanda väite toetuseks, väidab sisuliselt, et Üldkohus eiras asjaolu, et komisjon on määruse nr 305/2011 alusel kohustatud kontrollima, kas ühtlustatud standard sobib ehitistele esitatavate põhinõuete täitmiseks kõigi elementide osas, mida on nõutud standardi aluseks olevas volituses. Seega, kui standard osutub mis tahes viisil mittetäielikuks, on komisjon kohustatud tunnustama, et osas, milles nimetatud standard ei hõlma volituses ette nähtud põhinõuete hindamiskriteeriume, jääb liikmesriikidele võimalus kehtestada riigisiseseid nõudeid nende põhiomaduste suhtes.

57 Komisjon palub kohtuasjas C-475/19 P esitatud teine ja kolmas väide ning kohtuasjas C-688/19 P esitatud esimene ja teine väide tagasi lükata.

– *Euroopa Kohtu hinnang*

58 Esiteks nähtub määruse nr 305/2011 artikli 18 lõike 1 sõnastusest, et ametliku vastuväite menetlus algatatakse siis, kui liikmesriik või komisjon leiab, et ühtlustatud standard ei vasta „täielikult“ asjakohases volituses sätestatud nõuetele, mis hõlmab nii olukorda, et see standard ei ole volitust silmas pidades täielik, kui ka juhtu, kus standard ei vasta sellele teatud punktides.

59 Sama sätte kohaselt peab komisjon vastuväite esitamise korral pärast alalise ehituskomitee ja määruse nr 1025/2012 artikli 22 alusel asutatud komiteega konsulteerimist hindama, kas standard vastab vähemalt osaliselt volituses esitatud nõuetele. Kui see on nii, siis peab komisjon seejärel otsustama, kas see standard või selle osa, mis vastab nendele nõuetele, tuleb avaldada või säilitada *Euroopa Liidu Teatajas* kas täielikult või osaliselt või tuleb see sealt kustutada.

60 Määruse nr 305/2011 artikli 18 lõige 2 ei näe aga ette, et see institutsioon võiks lisada ühtlustatud standardi viitele selliseid reservatsioone, nagu need, mida apellant on taotlenud ja mis ei kujuta endast osalist avaldamist või osalist säilitamist.

61 On selge, et sõna „osaliselt“, mis esineb muu hulgas määruse nr 305/2011 artikli 18 lõike 2 prantsuse- ja itaaliakeelses versioonis, vastab selle sätte teatavates teistes keeleversioonides, näiteks saksa-, inglis-, hispaania- ja poolakeelses versioonis väljendile „koos reservatsioonidega“ või väljendile „piirangutega“. Siiski ei saa komisjon selle määruse artiklis 18 ette nähtud menetluse raames lubada liikmesriikidel täiendada reservatsiooni abil sellise standardi sisu, mis ei ole täielikult ühtlustatud, vastasel korral sekkuks ta pädevusesse, mis on antud nii määruse artiklis 17 kui ka artikli 18 lõikes 3 Euroopa standardiasutustele, kellel on ainsana õigus standardi sisu kindlaks määrata või seda muuta antud volituse alusel.

62 Sellega seoses olgu veel märgitud, et komisjonile on antud õigus määruse nr 1025/2012 artikli 22 alusel asutatud komitee arvamust arvesse võttes viiteid vastavale volitusele täielikult või osaliselt vastavatele ühtlustatud standardile mitte avaldada, avaldada, säilitada, osaliselt avaldada, osaliselt säilitada või kustutada, kuid see ei ole sellele institutsioonile pandud kohustus.

63 Käesoleval juhul leidis Üldkohus esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 94 esiteks põhjendatult, et apellandi argument, et komisjon ei hinnanud kõnealuste ühtlustatud standardite kooskõla vastavale volitusele, ei ole õige, sest esimeste vaidlusaluste otsuste põhjendustes 9, 11, 14 ja 15 oli see institutsioon kõnealuste punktide osas möönnud, et puuduvad muude ohtlike ainete toimivushindamiseks vajalikud kriteeriumid ja meetodid, mistõttu ei ole need punktid kohaldatavad ja

need tuleb nende asjaomaste ühtlustatud standardite viidete kohaldamisalast sõnaselgelt välja jätta. Nii kasutas komisjon esimestes vaidlusalustes otsustes talle antud õigust säilitada üksnes osaliselt viited ühtlustatud standarditele.

64 Teiseks märkis Üldkohus teise vaidlustatud kohtuotsuse punktides 42 ja 44 õigesti, et kuigi „kõnealused ühtlustatud standardid ei ole täielikult kooskõlas vastava volitusega ja [kuigi] sellised toimivusnäitajad nagu survetugevus, kandevõime ja lekkekindlus ei sisaldu asjaomastes ühtlustatud standardites esitatud toimivuse hindamismeetodites ja -kriteeriumides“, ei saa see asjaolu kaasa tuua „[teiste vaidlustatud] otsuste tühistamist, sest selles volituses ei ole mingit märget maavärinatest või üleujutustest ohustatud piirkondadesse mahutite paigaldamiseks või seal kasutamiseks toimivusnäitajate kehtestamise kohta“.

65 Teiseks tuleb meenutada, nagu nähtub määruse nr 305/2011 põhjendustest 1 ja 2, et kui liikmesriikide eeskirjade kohaselt tuleb „ehitised“ konstrueerida ja ehitada inimesi, koduloomi ja vara ohustamata ning keskkonda kahjustamata, siis on sellistel eeskirjadel otsene mõju „ehitustoodetele“ kehtivatele nõuetele, mis omakorda takistavad liidus kaubavahetust, kuivõrd need erinevad.

66 Selleks et hõlbustada nende vaba liikumist, on määruse nr 305/2011 eesmärk, nagu on sätestatud selle artiklis 1, määrata kindlaks „ehitustoodete“ turule laskmise või turul kättesaadavaks tegemise tingimused, kehtestades nende toodete põhiomadustega seotud toimivuse väljendamise ja kõnealustel toodetel CE-märgise kasutamise ühtsed eeskirjad.

67 Vastavalt määruse nr 305/2011 artikli 8 lõikele 4 ei keela ega takista liikmesriigid oma territooriumil või oma vastutusalas CE-märgist kandvate „ehitustoodete“ turul kättesaadavaks tegemist või nende kasutamist, „kui deklareeritud toimivus vastab kõnealuses liikmesriigis kehtivatele nõuetele sellise kasutamise kohta“.

68 Sellega seoses võib liikmesriikide õigus võtta vastu riigisiseseid õigusnorme, et kehtestada ühtlustatud standardiga hõlmamata tegurite jaoks omaenda hindamismeetodid „ehitustoodete“ kohta, piirata määruse nr 305/2011 eesmärgiga vastuollu minnes ühtlustatud standardile vastavate ehitustoodete vaba liikumist, kuna „ehitustoodete“ tootjaid võivad seista silmitsi niivõrd erinevate riigisiseste menetluste ja tingimustega, et nende tooted ei pruugi tegelikult turule pääseda. Juhul kui „ehitustoode“ ei ole ühtlustatud standardiga hõlmatud või standard ei hõlma seda täielikult, mistõttu ei saa selle toote toimivust põhiomaduste osas olemasoleva ühtlustatud standardi alusel täies ulatuses hinnata, on tootja vajaduse korral kohustatud esitama selle määruse artikli 19 kohase Euroopa tehnilise hindamise taotluse.

69 Nagu on korratud määruse nr 305/2011 põhjenduses 3, ei tohi see määrus siiski piirata liikmesriikide õigust määrata kindlaks nõudeid, mida peetakse vajalikuks tervisekaitse, keskkonnakaitse ja töötajate kaitse tagamiseks ehitustoodete kasutamisel.

70 Sellest tuleneb, et liikmesriik võib kehtestada erinormid „ehitustoodete“ paigaldamise ja kasutamise kohta tingimusel, et need ei sisalda ühtlustatud standardites nende toodete hindamisele või CE märgise kasutamisele esitatud nõuetest erinevaid nõudeid.

71 Käesolevas asjas ei rikkunud Üldkohus õigusnormi, kui ta esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 102 otsustas, et komisjon ei saanud kehtestada reservatsiooni, milles täpsustatakse, et liikmesriikidel on lubatud kehtestada riigisiseseid sätteid muude ohtlike ainete eraldumise katsemeetodite ja kontrolli kohta.

72 Lisaks leidis Üldkohus teise vaidlustatud kohtuotsuse punktides 51 ja 55 õigesti, et mahutite kasutamine maavärinatest või üleujutustest ohustatud piirkondades ei kuulu kõnealuste ühtlustatud standardite kohaldamisalasse, mistõttu ei olnud neid võimalik määruse nr 305/2011 artikli 18 lõike 2 järgses menetluses selles osas piiranguga täiendada.

73 Nagu on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 70, võivad liikmesriigid siiski kehtestada erinormid „ehitustoodete“ paigaldamise ja kasutamise kohta, kui need ei sisalda määruse nr 305/2011 alusel kehtestatud ühtlustatud standardites esitatud nõuetest erinevaid nõudeid.

74 Kolmandaks tuleb märkida, et kuigi ühtlustatud standardid on vastavalt määruse nr 305/2011 artikli 2 punktile 4, artikli 3 lõigetele 1 ja 2 ning artikli 17 lõikele 3 seotud „ehitustoodete“ põhiomaduste ja „ehitistele“ esitatavate põhinõuetega, ei ole selle määruse eesmärk siiski ühtlustada mitte nendele ehitistele esitatavaid nõudeid, vaid üksnes „ehitustoodete“ toimivuse hindamise ja deklareerimise korda. Kuna ühtlustatud standardites võib „ehitustoodete“ toimivuse hindamismeetodid ja -kriteeriumid määratleda üksnes nende toodete toimivuse „ehitistele“ esitatavatele põhinõuetele vastavatele põhiomadustele vastavuse tagamiseks, ei ole nende standardite eesmärk iseenesest tagada põhinõuete järgimist.

75 Käesoleval juhul tuleb tõdeda, et esimeses vaidlustatud kohtuotsuses kohaldas Üldkohus neid põhimõtteid nõuetekohaselt, kui ta leidis selle kohtuotsuse punktis 95 küll esiteks, et ühtlustatud standardite eesmärk ei ole tagada liikmesriikide poolt „ehitistele“ kehtestatud põhinõuete järgimine, kuid teiseks, et põhinõuete täitmist tagavates riigisisestes õigusnormides „ehitustoodete“ kohta on nende kohustuseks kasutada ühtlustatud standardeid nende toodete toimivushindamisel, et tagada nende toodete vaba liikumine.

76 Samuti leidis Üldkohus sama kohtuotsuse punktis 96 põhjendatult, et komisjoni ülesanne ei ole kontrollida, kas vaidlusalused ühtlustatud standardid tagavad „ehitistele“ esitatavate põhinõuete järgimise muude ohtlike ainete eraldumise osas, kuna ühtlustatud standardite eesmärk on võimaldada „ehitustoodete“ toimivushindamist.

77 Mis puudutab teist vaidlustatud kohtuotsust, siis täpsustas Üldkohus selle otsuse punktis 49, et vaidlusaluste ühtlustatud standardite viidete kohaldamisalasse reservatsiooni seadmise taotlust ei saa mingil juhul rahuldada määruse nr 305/2011 artikli 18 lõike 2 alusel, kuna sellega „taotletakse neile standarditele täiendava nõude lisamist seoses nende mahutite maavärinatest või üleujutustest ohustatud piirkondades paigaldamise või kasutamisega“, samas kui selle lisamise võimalust ei ole nimetatud sättes ette nähtud.

78 Seega kontrollis Üldkohus nõuetekohaselt kõnealuste standardite kooskõla vastavate volitustega ja põhjendas, miks komisjonil ei olnud kohustust kontrollida põhinõuete järgimist.

79 Neljandaks ja viimaseks tuleb tõdeda, et esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 105 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 58 piirdus Üldkohus rõhutamisega, et komisjon ei teinud ilmset hindamisviga.

80 Seetõttu tuleb tagasi lükata kohtuasjas C-475/19 P esitatud teine ja kolmas väide ning kohtuasjas C-688/19 P esitatud esimene ja teine väide.

81 Kõigi eespool toodud kaalutluste põhjal tuleb apellatsioonkaebused tervikuna rahuldamata jätta.

Kohtukulud

82 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 184 lõikes 2 on sätestatud, et kui apellatsioonkaebus on põhjendamatu või kui see on põhjendatud ja Euroopa Kohus teeb ise kohtuasjas lõpliku otsuse, otsustab ta kohtukulude jaotamise. Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonimenetluse suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.

83 Kuna Saksamaa Liitvabariik on kohtuvaidluse kaotanud ja komisjon on kohtukulude hüvitamist nõudnud, tuleb komisjoni kohtukulud, mis on seotud kõnealuste apellatsioonkaebuste ja Üldkohtu menetlustega, Saksamaa Liitvabariigilt välja mõista.

84 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 140 lõike 1 kohaselt, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonimenetluse suhtes, kannavad menetlusse astunud liikmesriigid ja institutsioonid ise oma kohtukulud.

85 Soome Vabariigi, kes astus menetlusse Üldkohtus ja osales Euroopa Kohtu menetluses, kohtukulud tuleb jätta tema enda kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

1. **Jätta apellatsioonkaebused rahuldamata.**

2. **Jätta Saksamaa Liitvabariigi kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja Euroopa Komisjoni poolt apellatsiooni- ja Euroopa Liidu Üldkohtu menetlustes kantud kohtukulud.**

3. **Jätta Soome Vabariigi kohtukulud tema enda kanda.**

Allkirjad